

Fra meningsrepræsentation til meningskonstruktion: det brede perspektiv i leksikografi

Patrick Leroyer & Henrik Køhler Simonsen

Aarhus universitet, Copenhagen Business School

Det ligger åbenbart i leksikografien, at den konstant forandrer sig og udfordres. Siden lertavler, ruller og kodekser, har leksikografi gennemlevet talrige revolutioner. Den sidste i rækken er digitaliseringsrevolutionen, som har forvandlet leksikografien og til stadighed hastigt forandrer den. Adskillige forskere har følgende diskuteret, om leksikografi bør ses som en videnskab i sin egen ret, og hvordan den i så fald skal defineres. Men har vores syn på, hvad leksikografi egentlig er og hvordan den skal begribes – dens ontologi – i takt hermed forandret sig? Handler leksikografi kun om ordbøger og leksikografiske data? Med andre ord: kan leksikografi ses i et bredere perspektiv?

På denne baggrund er formålet med dette bidrag at anskue leksikografi i et bredere, socialt perspektiv. Vi har været ansporet af Adamska-Salaciaks artikel om relationen mellem leksikografi og teori, hvor det anføres, at: ”teoretisk leksikografi i sin nuværende form vil sandsynligvis ikke tilbyde et sådant teoretisk perspektiv” (Adamska-Salaciaks 2018:14). Det er ikke vores ønske at fortsætte diskussionen om, hvorvidt leksikografi er en videnskab eller ej, og ej heller at tilføje endnu en definition. I stedet tager vi Adamska-Salaciak på ordet, idet hun efterlyser ny teoridannelse. Vi foreslår derfor en gentænkning af leksikografi ud fra en social-konstruktivistisk tilgang, der åbner op for en ny og bredere forståelse.

Vi trækker på etablerede leksikografiske teorier, men da gentænkning kræver distancering, har vi også inddraget tværdisciplinære teorier diskuteret i (Simonsen 2012), (Christensen 1997), (Fadel et al. 2015), (Leroyer & Simonsen 2018a), (Leroyer & Simonsen 2018b), (Liew 2013), (Osterwalder & Pigneur 2010), (Osterwalder et al. 2014) og (Weill & Woerner 2018).

Vi følger ligeledes op på tanker fra (Verlinde et al. 2010) og (Simonsen 2012) og introducerer begrebet ”leksikografiske meningskonstruktionsprocesser”, som vi mener er konstituerende for leksikografi. I dette teoretiske lys præsenterer vi en model, der viser, hvordan såvel etablerede som nye elementer i leksikografisk teori spiller sammen og tegner det nye, brede perspektiv, hvor leksikografi fylder meget mere i vort liv, end vi egentlig tror.

Litteratur

- Adamska-Sałaciak, Arleta (2018): *Lexicography and Theory: Clearing the Ground*. I: *International Journal of Lexicography*, 2019, Vol. 32, No. 1, 1–19.
- Christensen, Clayton M. (1997): *The Innovator's Dilemma. When New Technologies Cause Great Firms to Fail*. Boston: Harvard Business School Press.
- Fadel, Charles, Trilling, Bernie, Bialik, Maya (2015): *Four-Dimensional Education: The Competencies Learners Need to Succeed*. Center for Curriculum Redesign.
- Leroyer, Patrick & Simonsen, Henrik Køhler (2018a): *Indlæring af fagtekstproduktion på fremmedsprog: om fagordbøger som prædeterminerede læringsværktøjer*. I: *LexicoNordica* 25, 115-133.
- Leroyer, Patrick & Simonsen, Henrik Køhler (2018b): *When Learners Produce Specialized L2 Texts: Specialized Lexicography between Communication and Knowledge*. I: *Proceedings of the XVIII EURALEX International Congress*. <<https://e-knjige.ff.uni-lj.si/znanstvena-zalozba/catalog/view/118/211/2969-1>> (april 2020).
- Liew, Anthony (2013). *DIKIW: Data, Information, Knowledge, Intelligence, Wisdom and their Interrelationships*. I: *Business Management Dynamics*. Vol. 2, Issue 10, April 2013, 49-62.
- Osterwalder, Alexander & Pigneur, Yves (2010): *Business Model Generation: A Handbook For Visionaries, Game Changers, and Challengers*. Hoboken: John Wiley & Sons.
- Osterwalder, Alexander, Pigneur, Yves, Bernada, Gregory & Smith, Alan (2014): *Value Proposition Canvas: How to Create Products and Services Customers Want*. Hoboken: John Wiley & Sons.
- Simonsen, Henrik Køhler (2012): *Et informationsvidenskabeligt serviceeftersyn af Medicin.dk*. I: *Nordiska Studier i Lexikografi* 11. Rapport från Konferens om lexikografi i Norden. Lund: Nordiska foreningen for leksikografi, 563-574.
- Verlinde, Serge, Leroyer, Patrick & Binon, Jean (2010): *Search and You Will Find. From Stand-Alone Lexicographic Tools to User Driven Task and Problem-Oriented Multifunctional Leximats*. I: *International Journal of Lexicography* 23.1: 1–17.
- Weill, Peter & Woerner, Stephanie (2018): *What's Your Digital Business Model? Six Questions to Help You Build the Next-Generation Enterprise*. Boston, Massachusetts: Harvard Business Review Press.